

PG

5038

.H48L4

LESNÍ KVÍTÍ

OD

ADOLFA HEYDŮRA.

V PRAZE.

Ve vydání knihkupectví Jm. Grégra a Perá. Dattla.

1873.

LESNÍ KVÍTÍ

OD

ADOLFA HEYDUKÁ.

V PRAZE.

Nákladem knihkupectví dra. Grégra a Ferd. Dattla.

1873.

1119

16

PG 5038

.H48L4

3229J
12 Apr 67

PŘÍTELI

JANU NEGRUOVY

Můj drahý!

V zátiší hor Šumavských, v lůně
bohatých lesů pootavských, uvil jsem
tuto kytici Tobě posvěcenou.

Nehledal jsem onoho kvítí; zrodilo
se dobou netušenou, když mír jemnou
rukou strun srdce mého se dotýkal
a drobné pohádky kol modlících se
poletovaly stromů.

Tobě, který jsi druhdy mnohý
květ duše mé osvěžil, nese toto kvítí

zvučný pyl v kalíškách svých, aby Ti
v osamělé síňce básnickou nadýchalo
ladnou píseň bratrského přátelství.

Poslední bohda nebude.

V Písku nad Otavou 1873.

Tvůj

A. H.

O šero, ticho, vy sestry vážné,
vy noci dvojčata, jenž zárodek
hebounký ducha v rozum pěstíte,
by základem byl mužné odvaze,
co sloupu pravé vznešenosti, vám
svůj nesu dík, buďtež mi příznivy ;
v té říši vaší žertvou zplápolej
mé tělo celé, duch pak nes se výš !

Young.

I.

V kypré, bájiplné skrýši
štihlých rusalek a vil,
v chrámě svaté poesie,
blouznivá si mysl svije
kytku z různých žití chvíl.

Semo tamo bude ostí,
vedle růže hloh i trn —
však i ocún lilje sestrou —
a ta kytka bude pestrou,
vzato-li vše na souhrn.

Jako poutník k svaté hoře,
zbožným citem překonán:
tak mé srdce v ruchu svatém
tihne roztouženým chvatem
v lesa převelebný stán.

Rtové šepcí steré prosby,
les mé hlavě žehná již,
v tajuplném zvonků znění
slyším jeho hovoření:
Snítku, písni procitniž!

A u vroucím zanícení
padám tvorstva před oltář,
v němž příroda svatá kryje
netušené mysterie
pro věstící pěvce tvář.

Velkonoce, z mrtvých vstání,
slyšíš z dálky onen hlas?
divné, čaromocné zvuky,
bílá blanka padá z ruky,
slze na tu blanku zas.

Z mrtvých vstání, velkonoce,
dobo přetajemných sil;
země v ňadro sílu sbírá,
mně však bolest srdce svírá,
zvonů hlas v ně tesknost lil.

O má vlasti, kdy svou silou
zmámíš svého hrobu stráž?
kdy s nebeským ohněm v líci,
v ruce pravdy korouhvi
povstaneš co Mesiáš?

Ušesvěžící bouře jarní,
stihni mne, o pojď, o spěš!
s listem suchým lesa toho
nadějí mých do jednoho
listí zvadlé vezmi též!

Přines tvorstvu zákon nový
z nebes otevřených desk;
zjasní se, co kryto šerí,
až kříž křížem obzor změří
mraky trhající blesk.

Pospícháš, o jaké štěstí,
jaký v listí toužný zvuk!
jest to akkord zpěvné gamby,*)
neb vítězné dithyramby,
či zjařený srdce tluk? —

*) Jistý druh houslí o pěti strunách, jichž zvuk hlasu zpěvnému nejvíce se podobá.

Zablesklo se — jarní bouře
svadlé listí metá ven,
a pod bukem v nízké trávě
prvosenka střásá právě
s hlavinky svůj zimní sen.

Zhavé jarní zablesknutí
trhá mlžný krajů háv,
modré řeky hněvná víla
za noci ho otočila
kolem lesa černých hlav.

Trhej, trhej, blesku jarní,
temnošedý závoj ten,
ledová znič pásma vrahů —
pravdě, světlu raziž dráhu,
korunu jim snese den.

Přírody co vasal první
zmař tu jemnětkanou lest,
kterou krutovládna zráda
na rozkvetlou klade ráda
kypré slávy ratolest.

~~~~~

Svatyní je les, v ní svíce
sosnic mladé stonky jsou,
slunce velkněz, oděn v slávu,
by z kalicha zlatohlavu *)
rosu vypil obětnou.

Měsíc, jako věčná lampa
zdobí přecelebný tyn,
a ty větve rozložené,
dub, co od sta jar už žene,
skvostný nesou baldachyn.

Vánek všemi zvonky zvoní,
a mohutných stromů tyl
mráček v jemných kapek sitbě
k pokání a ku modlitbě
svatou vodou posvětil.

---

*) *Lilium martagon*.

Jedle vůni kadidlovou
vrže s větví v celý bor,
a větérec z jižní strany
hraje v habří na varhany,
provázeje ptactva chor.

Příroda se zasnoubila,
jaro líbalo ji v líc;
hledte, v pestrý šat se kreje,
a mé srdce karmen pěje
šťastným svatebčanům vstříc.

Zachraň, lese, stěnou mlází
u příkopu bílý hloh,
pohled, kvete na pochvaty,
jako krásný — kostrbatý,
sedraný ciganský hoch.

Tolik květů, bože milý,
šatných listů ale prost,
nevíš, čím víc rozkvítne se,
tím více že trpkých snese
plodů jeho chvátavost.

Ale chraň jej, chraň jej přece,
ty i tvoje kyprá mláz,
aby aspoň v dalším světě
plné štěstí poznal v kvěťě,
potom žebrákem je zas.

Máj. — Vše kolem obětuje,
a strom z nitra bujných sil,
statisíce živých svící —
outlých stonků na větvi —
v žlutý plamen rozsvítí.

Ony kouzlaplné krásy,
lesní chráme, znám je, znám,
šeptem stromů srdce hřeji
a tvých svatyň u veřejí
písněmi se modlívám.

Ach já toužím vyprositi
perlu zázračných těch kras;
přálť bych všemu světu míti,
aby píseň přešla v žití
a to žití v píseň zas.

Hes se modlí, ticho všecko,
či svou jarní píseň sní?
slyšíte ji? zniká, pučí,
chvěje, vznáší se a zvučí,
ba už celým krajem zní.

V sadě rozpuklo se poupě,
jabloň žene v květ, a bez
blíže domku pěkně zticha
dívce do okénka dýchá:
máme jaro, dítě, věz.

Pohleď kolemkol, ta krása —
ach, jaký to děsný pal!
bože, mně se hlava točí.
to je od tvých žhavých očí,
zkvet' jsem, abych opadal?

Divno, divno — i v té smrti
sterá ovládá mne slasť,
zlaté děvče, pověz slovem,
snad v tvém oku blankytovém
zasvitne mi nová vlasť.

Už příroda rukou tvůrčí
kouzlí mladé jaro v svět,
nádherou tajemných skrejší
luhy šatí, stromy vejší,
kypří les a zdobí květ.

Modré nebe poutá k zemi
a polibek rtíků jich
sama cítí v nader hloubí,
i to lesní ptactvo snoubí
teplým pásmem očí svých.

Divno-li, že mysl' vřelá
bílou vlašťovkou chce žít,
a když jaro hodokvasí
v moře rozkoše a krásy
křídla touží osvěžit?

Všude mír a všude ticho,
že by ~~jsi~~ jak v chrámě klek',
na krůpěje rosy padá
a zde v barvy se rozkládá
zlatý slunka paprslek.

Vlny dne se utiřily
lidské práce odlivem,
však, co v srdci spočívalo,
do tuhé se práce dalo
vždy bušícím kladivem.

Nitro hoří vzpomínkami,
věrná slzo, has je, has,
a ty, starý kováříku,
nechej tepání a křiku,
vždyť je venku jaro zas.

Země slaví z mrtvých vstání,
v lesním chrámě je dnes pouť,
nu a při takovém svátku
nesmíš aspoň na záchvatku
svoje vlastní pouta kouť.

Hle, to onen zázrak jarní
slunka všehojící lék,
ze šveholů čilých ptáků,
z růží, z divokého máku,
z jasmínu a fialek.

Teplých vánků šelestění
mile obléhá mou skráň,
z chvoje, z křovin všech i vřesu
plno písni, plno plesu,
ozývá se v stráň i pláň.

Ba i měsíc tká a svijí
roušku na stohlavý bor,
a v té divné moci světla,
vůni dýší prsa skvetla,
rozkoš září z vlkých zor.

A co dávno mrtvo bylo,
křísí náhlý citů vír,
růže kvetou zas, jež zvadly,
a hvězdy, jež druhdy spadly
svítí v sladký duše mír.

Dýše jaro z ňader jihu,
hlavy stromů šatí v běl,
lípa skládá na pupence,
a hlas maličkého ptence
od větvičky k větvi spěl.

Do okénka u myslivny
pokukuje jarní den,
zlatem poskakuje v trávě,
a prst lípy ostýchavě
vábí děvče z domku ven.

Klepe, klepe na tabulky,
pojď, poupátka v srdci máš,
u nás ale v prostřed lese,
každé v růži rozvíje se,
a ty také — uhlídáš.

Slyšíš, srdce, švehol ptactva?
les se v jarní chvíle vsnil,
a líbezná melodie
z prsou na pažit se lije,
ba i květ se rozhojnil.

Zaber se jen v ony zvuky,
nesouť úkoj v kruhu svém,
zahyne, co na tě vraží,
až ti slza líce svlaží
oslněné úsměvem.

V nepočetných potom krásách
zaleskne se onen skvost,
aby svědčil v dobu příští,
že se v nitru pěvce prýští
pestrá citů horoucnost.

¶ ara pohled nejvroucnější
pestré kvítí v kytku svil,
a pták poupě sotva puklé
z kypré čtyřlístkové kukle
za družku si vyprosil.

Zem, ten motýl u vesmíru,
na křídla už sbírá pyl,
v snáh než znova zapřede se,
snad ti plnou růží snese,
jakovou jsi netušil.

Její vůně obejmě tě,
líbáním ti podá lék,
srdce k životu se vzruší,
a co mysl jemně tuší,
rozvíje se v popěvek.

Zpívá táhle v lesa krytu
jarní touhu svoji drozd,
a při jeho písni prosté
lidské srdce v prsou roste,
kypří mech a šumí hvozd.

Každý tón je kvítek jeden,
jimi pučí nader luh,
či jsou kvítka písni svěží,
které v srdci země leží
k jaru skrytá? — to ví bůh.

Jedno druhým doplněno,
proč se po ostatním ptáš?
Budiž rád, že v těžké chvíli
krásy rozmanité síly
k hojení svých strastí máš.

Zase láska zazvučela
v žalostivý ňader zpěv,
a naděje letly v spěchu,
aby srdci pro potěchu
chladnou roznítily krev.

Letly k lesu — švehol snesly,
z luhů slunce milou zář,
s oblak slze dávno kryté
a to všecko v kytku svité
lásce daly na oltář.

Balino, kde tvoje síla? —
každý proutek ještě hol —
proč jsi se tak rozželila?
Nežel, v bédách roste síla,
v květ se rozvíje tvůj bol.

Housenkou byl motýl pestrý,
než chatrnou kukli svlék',
viz, a nyní v pestrém šatě,
v krajkách, sametu a zlatě
květný hledá útulek!

„Sdílný pěvče, zapomněl jsi:
dřív než motýlem se stal,
aby v kukli moh' se vpřísti,
květů poupata a listí
porušil a ohlodal.“

Jakou báseň přelahodnou
zapěl rozpučelý háj!
slyšíte ji rozechvětu
šířiti se v ladném vzletu
z nitra světlý na pokraj?

Jaká rozkoš, jaká něha,
jaký hovor to a šum;
jara ústa roztoužilá
na rtíky už políbila
cudné poupě lilium.

To milostí opojeno
stydlivě rozvíjí květ,
zrak pod jemným svitá víčkem
a už s oruměným líčkem
lilie pozírá v svět.

A, co slyší, a co vidí
z květým prsům na úžas,
celkem teprv její duší,
ach! a ona sotva tuší,
že je kněžnou oněch kras.

Hlesní třešně v bukovině,
a na třešni bílý květ,
zlatý prášek v nitru nesa
po lístečku dolů klesá,
prolétaje jarní svět.

Les, když nadšen silnovětvý
šumí bohatýrský zpěv,
hází třešně z bujna květů
do té básně plné vzletu
v kapkách vůně svoji krev.

Viz, jak stojí v šatě bílém,
jako kněžka bílých vil,
jak v škořápce perla svitná,
jak z dob lásky plnocitná
píseň v epu, jež jsi žil.

Sklonila noc hlavu svoji,
na rozkvetlý země klín,
jenom měsíc od smrčiny
dlouhé, černé vrhá stíny
a les volně rozechvín.

Hvězdy už se vyřítily
v klenbu nebes modravou,
pod rouškou se měsíc bělá
a v květ lípa vypučela,
písně dýše nad hlavou.

Mír se nese dálným krajem,
všude ticho, slyš a hled!
srdce hoří, kdo je schladí?
Upomínko mého mládí
pojď, v ztracený ráj mne ved'

Slyš, pěnice šedoperá
pěje v keře poupatech,
jakby srdce malé zcela
jarem vyzpívati chtěla
svěžím zvukem písni těch.

Bože, tak jsem druhdy také
zpíval lásce — unik' čas,
náhodou jen v bujné stráni
ptačí toto rozplakání
v soustrast' jímá oči zas.

Shýbají se větve k zemi,
 kryjí hlavu mou i týl,
 jest mi, jak bych v jarní dobu
 uložen byl v temnou kobu
 bez rakve a pohřben byl.

Měsíček jak strážný cherub
 zvolna nad krajem se vynes'
 a paprskem míru v šere
 všaký bol mi z duše béře,
 dnem co v její hloubku kles?

V dálce jako hejno supů
 naposled jej stíhá vzhled,
 tak-li v konec všeho žití
 člověk rovněž bude sníti,
 pak bych umřel rád a hned.

Žežhulice kuká v houští,
vůni vydychuje les,
a paprsek slunka rudý
listím dobývá se všudy,
aby svěžest květům snes'.

A v té kráse a v té vůni
volá nebe do útrob:
těš se, jaro vše ti splatí,
a ten pohled slunka zlatí
síňku svatební i hrob.

Nuže, co tě rve a trápí,
zapomeň a spáti nech,
vždyť ten život není dlouhý,
brzo snad co atom pouhý
plouti budeš v aeonech.

Už se jaro k smrti chystá
slabě dýše už, o žel!
mech se chvěje, slze roní,
a v skalisku zvonek zvoní,
vrhá z ňader zlatý pel.

A ty lese, prostý květu,
bez jara čím budeš, čím?
„Hnízda skryju v listů tísni,
abych o tisíce písní
v jeseni byl bohatším.“

II.

Posvátné jsou ony chvíle,
v kterých cit a dálný bor
v zanícení jitřním časem
sladkých písní polohlasem
tichý vedou rozhovor.

Les člověka modlit učí
tonoucího v moři snah,
ukojený duch se zvedá,
a vzlet mysli sílu hledá
v první lásky ozvěnách.

Divné zkázky v šelestění
vanou z luhů v kyprý bor,
a ty jedle outlé síly
hlavy k sobě naklonily,
jako dívky v rozhovor.

A co dýší, a co šepcí,
kytice je něžných těch,
jest-li tajně srdce stůně,
uzdraví je květů vůně,
a vzdech zmírání na ústech.

Už tajnými krůpějemi
padá k zemi šedý stín,
a v hebounkém pološeře
srdce dumáním se béře
v poesie svatý klín.

Po měsíčním světla proudu
cit se nese výš a výš,
a lahoda nevýslovná
s nebes modra padá zrovna
v bolesti a hněvu skrýš.

Hlesy naše zpěvorodné,
šum váš sladký popěvek,
každá větev zkvětlá jarem,
nejskvostnějším písni darem,
nejzdatnější srdci lék.

Zpěvy naše přelahodné,
domov váš je kyprý bor,
nepijete z lesklých číší,
svěžešť pije však, kdo slyší
tajemný váš rozhovor.

Což je radost v zlaté síni?
v purpur přioděná lež,
v lese jenom, jenom v lese
rozkoší se nitro třese,
kudy těkáš, kudy jdeš.

Nad Tokaje pohár zlatý
jesti vonná lesů chvoj,
srdce dny i noci celé
pilo by zde v touze vřelé
křišťálových citů zdroj.

Plny svěžesti jsou lesy
a stromy jsou plny míz,
hle, v kadeře prostoleté
steré jehnědky si plete
četa štíhlorostlých bříz.

Už prochvívá dalné bory
vůninosný teplý vzduch,
zdivené kde oko stane
odevšad mu v rozkoš vane
tajuplných zvěstí ruch.

Vánek jemné písňě šepce
a krajince na pospas
z jihu pospíchají ptáci,
trávy zeleň, květ se vrací,
brzo vztýčí hlavu klas.

Jenom jedno nevrací se —
marnotratný matky syn!
Bože, bože! zda se vrátí,
než-li vrah svou zradou schvátí
volné vlasti volný čin?

U trojvětvičí huízdo drozdí
kryje plnolistý buk ;
v hebkém lůžku ptáci mladí
sotva pipnutím se zradí
a přec krásný je ten zvuk.

Krásný, jako pravých citů
skromně kryjící se druž,
jeden mnohdy více chová,
než-li odměřená slova
v libozvučné písni už.

Soumrak kryje pláň i stráně
hebkou šera lahodou,
ticho všude, jenom v luze
poutníkova noční chůze
ptáče plaší náhodou.

Kolik snů as přerval právě
ten, jež zášer k pouti zval ?
Jaké by as byly písně,
kdyby ptáček sen svůj vysně,
z jitra v háj je vyzpíval?

Převyšuje kvítí trávu,
zde si hlavo pěkně zhov!
pestré vesny outlé děti
budou tobě vyprávěti
na tisíce vonných slov.

K ústům, k čelu se ti skloní,
a co budou šepat, slyš!
zplanou zkázky dávných chvílí
tím, co časy potopily,
a tak srdce potěšíš.

Spatříš z očí pestrých květů
vstříc ti drahé duše vřít,
s nimi pak o dávné chvíli
tak, jak dřív jste hovořili,
opět budeš hovořit!

U krásy rozechvěných vlnách
ponořil se teplý den,
a při jeho uplavení
zní to jako zvonů znění;
je to píseň — je to sten?

Pestré kvítí jako ze sna
kývne hlavou a spí dál,
jenom níže pokraj vody
slavík věčné lásky svody
posud pěti neustal.

Lehce z mraků dobývá se
luna bledým úsvitem,
jak nevěsta lidstva davem
přioděná lesklým hávem
zraky v šírou klopíc zem.

Už svou krásou oslnila
nedohledných krajů chrám,
já pak jatý božskou září
les a lůnu při oltáři
v tichých šlibech poslouchám.

Zrod se v tiché letní noci
z lesa spící lahody
útěcho mé mysli choré,
a vy jedle outlé, sporé,
vstaňte k plesu na hody!

Duch chce křišťál luny píti,
rosou čelo ovlažit,
aby zlatý motýl písňě,
vzlétna z myšlének mých tísně,
chvíli v květech mohl žít.

V přelahodném jihu vání
ukryt touhyplný zpěv,
radostí se vesmír plní,
ba i srdcem v spěch se vlní
láskou rozháraná krev.

A kam mysl spěchá, touží
po světě i v nebes bání,
všecko v čarokrásném věnu
dala tvorstvu na výměnu
světovládné máti dlaň.

A ty moje srdce bujné,
chtělo bysi plakat snad
pro záhonek štěstí malý?
Hleď, kol lesa, luhu, skály
vykvetlo ho plný sad.

Bujným žitem cesta k lesu,
a to žítko plno chrp —
aj, ten letní žár tě naví?
Lesu chlad, on všecko spraví,
jenom chvíli ještě trp!

Pohled, z houští pozvedá se
hřeben temněrudých střech,
tam zasednul na zahrádce
srdce tvého outlý rádce
plný touhy pod ořech.

Ta dívčina jak malina
hledí plůtku roubením,
ty jdeš ještě mezi žitem,
však tvé srdce v domku skrytém
dávno šťastno, já to vím.

Se skřivánkem v závod letí
pod oblaka čilý duch,
žel však datlem vzhůru šplhá,
v srdce tluče a cit zvlhá
v oku mém, proč? to ví Bůh.

Zrobilo to orůznění?
Slyš, co z dálky jímá sluch,
české písně — každá kryje
smutku plné melodie,
a já pláču — proč? ví Bůh! —

Z houštin trávy rozbujněné
jarní květ se vytratil,
avšak léta nové děti
pod ochranou pučí sněti
z čaromocných země sil.

Podál, blíže sosny kmene
sasanku můj spatřil zrak:
pověz, pověz, kde jsi byla,
či jsi z mála slunko pila,
že vykvétáš pozdě tak?

Sklonila se, zašeptala,
sluch můj jak by povzdech stih',
„aj proč ptáš se, jsem-li milá,
ňadra bych ti ozdobila
nechť i pozdě, či to hřích?

Tisíc květů jedonosných
rodí milá lesní skrýš,
a na mocné lípy údy
zpupně vypíná se z půdy
bujné bejlí výš a výš.

A list vadne od temene,
chraňte, chraňte rychle peň,
nebojte se toho ostí,
čím víc se ho kolem hostí,
tím statnější bude žeň.

Les i pažit překypují
sladkým lásky želáním,
žežhulice s milým v jedlí
do temného koutka sedli,
a má mysl sedla k nim.

Poslouchá je v rozhovoru
a pak toužně volá v les:
dobo lásky, rozechvění,
když pod jedlí políbení
první dal jsem, kde jsi, kdes?!

A v soucitném udivení
zatajily stromy dech,
v očích pestrobarvých květů
zjevily se jako v letu
slze padající v mech.

Ba i mne tak nenadále
ovlád' dávný srdce žal,
že jsem v božím lesa kryté
zase jednou jako dítě
z plné duše zaplakal.

Letní večer zlatou rukou
žehná modlíci se bor,
z dechů země perle tvoří
a co slzičky je noří
v dřímajících kvítků zor.

I sen krásy plnohvězdné
vůnitkanou perutí,
tajná blaženství jim vlaje
z písni zázračného kraje
v každé prsou dechnutí.

Z měsíčního obejmutí
zahvalo už slunce noc,
a zem celou, ana snila,
hrdě sobě podmanila
žhavých šípů čaromoc.

Světovládče, ustaň v hněvu,
kvítí nyje, nech je, žel!
pohleď, z hebounkého stvolu
pestré hlavy kloní dolů,
zážeh tvůj je zkrvácel.

Či-li proto, abý zvadlo,
žezlo máš a pánem jseš? —
Aj, kdy Zevse z oblak šeru
jako Akrisiá dceru,
zemi deštěm obejměš?

Deště nebe kryto mraky,
a každičký list i květ,
těžké kapky deště nesa,
pod svou tíží dolů klesá,
ohýbaje útlou sněť.

O jak mi tě líto, lese,
hněv že sypal černý mrak
na větve i mech i trávy,
a že milostný a hravý
slzami tvůj stížen zrak.

Nelituj mne v prvním ránu,
u večer přijď, pěvče náš,
až sluníčko v kráse rudé
v slzách odrážet se bude,
samé perle uhlídáš.

Spadla krása pestrých květů
na oděnou mechem zem,
jako z dívčí zřítelnice
slze na ubledlé líce
náhlým srdce rozkazem.

Stržen dal se nésti v dálku
plané růže jemný květ,
kde že jsou as ty lupínky?
pryč, jak vonné upomínky
outlých zlatých mládí let.

Či jsou lístky drobné písňě?
Ach, já pohnut mnohou čet':
„Nežel, všecko zvadá, padá,
jen kdo slze v srdci skládá,
zpěvem může vypučet.“ —

Listím pláče strom i růže,
aj, čím já as plakat mám?
nekvetu už nemám slzí,
a ta svoje prsa brzy
v jeseň žití vyzpívám.

V každé trávě chví se rosa,
v rose vyobrazen svět,
malounka to zrcadélka,
v nich se zračí slunce velká:
háj i člověk, strom i květ.

A co svět ten dálný asi?
krůpěj rosy, a co v den
životem se v kapce děje,
snad se jiným očím stkvěje
pouhou dětskou hříčkou jen.

Už se ptáče k spánku chystá
do smrčiny tajných míst,
zřídka jen a táhle píská
a pak na větvi se stiská
v měkce rozbujněný list.

Ach, jak jinak mému lidu,
v jařmu tráví zlatý den,
Bože, nesmíť po unavě
volně ustlať těžké hlavě
ani v poli na kámen !

Pod kamenem pramen prýští,
vrhá perly v šedý mech,
a zob maličkého ptáka,
jednu po druhé je vsáká
v outlý krček na pospěch.

Divno-li, že písni jeho
zkvetlý háj se zveselil?
ze zdroje kdo krásy pije,
můžeť sladké melodie
zapěti i z trpkých chvil.

Šeptej, háji, do unavy
choré mysli na pospas,
a vy, břízy kouzelnice,
rozviňte jen víc a více
kyprý hebounký svůj vlas.

Hovor váš a šepotání
rozkoš nese v ňader skryš,
uspí žel a radost vzbudí,
a čím život mysl trudí,
v slzách dolů padá již.

Sladký mír, prv netušený,
lehký úsměv nese v tvář,
a když oko v dál se dívá,
za doubravou leskle splývá
budoucnosti svatá zář.

III.

U lesa temné zelenosti
roste prsou malý svět,
vzmáhá se, až dál ta šíra
u vesmíru uzavírá
hvězd pověčný samolet.

A střeďištěm toho všeho
sdílné srdce a v něm cit, —
šťasten, koho neuhnětlo
zdvojené to čaroslvětlo
a mohlo jen ozářit.

Skonejší mne, svěží lese,
prameniště luzných těch,
vždyť už zase křivdy síla
srdce k hněvu vyrušila
z uložených tebou něh.

Ach ty všecko ukolébáš
moje srdce též, já vím,
v šerém chrámu tvého loubí,
s popěvkem se nitro snoubí,
zde svým žalům pohovím.

Nuž svých bohů pod ochranu
beř mne, ukryj v klínu svém,
by, jak matka dítě v plínky,
složil cit své upomínky
v píseň s rýmů úsměvem.

Duže, pěvče, pohov duši,
zatoužilš jsi býti sám,
však u věčných krásách davu
neukláněj marně hlavu,
nepni k nebes končinám!

Přímou tváří, přímou myslí
v skutečnosti vyhledej
úsvit šťastnějšího žití,
a co láska do hvězd vznítí,
v hlubokost svých nader skrej!

Z rudých oblak na západě
slunce žalné zírání zpět,
a tam v pokraj nebes sklonu
z černých mračen svého tronu
sen ovládá dálný svět.

Pokyň žezlem, nocivládce,
a co vlast nám hnětlo, skrej,
zlatou zář jí tiskni k čelu
místo pravdy plné želu
aspoň štěstí sen jí dej!

Mladý les svou hlavu koupá
v jasných vzduchu peřejích,
a po tajném slunka zcestí
skrz zelené ratolesti
zlato padá v krůpějích.

O jak by mé srdce rádo
neunavný vzalo chvat,
kdyby zlato, které v kmitu
roztroušeno na pažitu,
všecko mohlo pochytať!

Až by unesení svaté
oslnilo moji tvář,
pak bych vlasti kolem hlavy
utkal epopejou slávy
věčnou z toho zlata zář.

Uhostěný v skrejši lesní,
v síni rozbujněných kras,
slyším zašumáním chvoje
z nadvěkého rychle zdroje
v dálku odplývati čas.

A ten proud se prýští stále,
povždy čil a povždy mlád,
hrom pak děsný v bouře zjevu,
ana duby trhá v hněvu
proudu toho vodopád.

Přes skaliska v zoufalosti
v propašť mihne se jak stín,
však, kde hlavu tříští v pádě,
věčně bude na záhadě
těm, jež rodí země klín.

Jeho hloubka nevyzpytná,
člověk u dna pískem jen,
sem tam bezvolně se točí,
až konečně při úbočí
v náruč smrti vyvržen.

Vzhůru, vzhůru, letní noci,
opust pažit vřes i sněť,
zlaťořasný den tě plaší,
a skřivánek už se vznáší
v blankyt, nuže domů leť!

V trávě procitnuly květy,
vlašťovice kolem střech,
mladá žínka v myslivárně,
a tam v oblak tihne švarně
sokolík už na dostřeh.

Jenom sem tam mrtvá kvítka
s bohem dala družkám svým,
zvadla vroucí slunka láskou,
nebo chladných větrů zkázkou,
nebo těžkým krokem mým?

Noci! dušemi těch kvítků
mohútná svá křídla zdob,
vímf, že zaneseš je vzhůru
a že svitnou s nebes kůru,
jako hvězdy na svůj hrob.

Rozvinul se list a zvadnul,
spadal květ dnes porozvit,
a co žití v nitro sválo,
žitím zase splápolalo,
a v tom ohni shořel cit.

Slunce zářilo a zniklo,
ptáček vyved' dětí řad,
den se víc a více krátí,
ach vše tajnou silou chvátí
v konec žití napořád.

Malý brouček svitnul noci:
„Poslyš, pěvče jarních dob,
chceš-li šťastně v světě žíti,
nesmíš v ruchu tvorstva zříti
jen šílený pospěch v hrob.

Nebyl jsem tu smrtí růže,
nový čas mne zrodil přec,
křídla v pelu zlato našly
a tu růži snad okrášlí
mládí tvého ruměnc.

Sny mohou být květinami,
a mladistvé lásky zář
může hvězdou s nebes výše
do komůrky hledět tiše
v bledé dívky sličnou tvář.“

Družný ptáčku, s sebou vezmi
pěvce k jihu končinám,
toužím také v čilém spěchu
létnout s tebou pro potěchu
strastiplným hodinám.

Však jen mysl tuží křídla,
noha s prstí srostlá je —
už tě z oka ztrácím, tíhni,
snad tou věčnou prsou výhni
brzo život roztaje.

Ale až se vrátíš zpátky
od moře a vonných luk,
na mém rově v trávě sedni
a na místě žalu zvedni
zakochaných krajů zvuk.

V velikém lesa dómu
stojí malý boží stan,
koho asi zbožné rámě
vystavělo kapli v chrámě,
aby ctěn byl nebes pán?

K čemu kaple v prostřed lesa?
v nitru k tobě mluví kdos:
svět ti chrámem, bližní bratrem,
v citů zanícení svatém
klenot věčné víry nos!

Modlíš-li se, učiň skrytě,
u vesmíru Bůh, o věř,
hluku lidstva u vzdálení
ukrývá ho časů chvění
hrom i blesk i strom i keř.

Volně v prostřed šumných stromů,
chodče, díky pánu vzdej,
tvá modlitba budiž němá,
kdo kapličku v srdci nemá,
u lesa ji nehledej!

Žloutne stromu listí v lese,
každý keř a každý peň
dumá, kývá, chví se, vadne,
listí šepce — brzo spadne —
jeseň bude slavíť žeň.

Ach ten pohled skládá v srdce
drobných slzí víc a víc,
každý list, co pádem smutí,
jesti jedno povzdechnutí,
a les jich má na tisíc.

Mysterium smrti věčné,
divohrůzná je tvá moc,
hle, v tom pestrém kvítí davu
všecko sklonilo už hlavu,
lese, lese dobrou noc!

Ticho, jedno šepce ještě:
„Pěvče, v smrti zákon kryt:
příroda co třímá v dlani,
u věčném jen umírání
může věčný život mít!“

Hesem nocí temnočirou
rozléhá se sosen zpěv:
„Vzhůru, vzhůru sestry měřte,
z vlhké půdy vláhu beřte
do kořenů jemných cév!

Z cév těch v dřík a silné větve
žádná v ssání neulev,
pučte, sestry, velké malé,
třeba je nás neustále
na skříň, pro ples, pláč i hněv.

Třeba chvoje, bujných větví,
třeba čile vzrostlých dřev —
ptákům chvoj, by spali v hebku,
větve — malým na kolébku,
těla — starým na rakev.“

Zluté listí leží kolem,
poslední už kvítek svad',
podél stráně bouře lítá
láme jedle, rve a zmítá,
mráz dýchajíc odevšad.

Jenom z buku zdoutnalého
rudý kvítek pučí ven,
chrání-liť ho korné stěny,
nebo je to opozděný
uvadlého srdce sen?

Gháškou starostí a smutků
kalný den mne obklopil,
nuže v lesa zvučném šíru
rád bych zlatou číši míru
při měsíčním světle pil.

V hnízdech ptáčata se modlí
mírným zobce pípnutím,
pohled srdce, slyš ty ptáky,
a jak oni, učiň taky
svaté chvíle kynutím!

Do lesa tě bolest vedla,
radost povede tě ven,
až na lůžko klesneš tiše,
aspoň v nitro padne s výše
zlatotkaný štěstí sen.

Tichá noci, temné moře
plno báje věštných vln,
pověz, kam ty vzdechy létly,
co prs lidstva děsně hnětly,
a zda jimi vesmír pln?

Mluv, lid tobě svěřil všecko
v klnutí i modlitbách,
nemůž z kletby té být bouře?
viz, cit s křivdou v stálé vzpouře,
bratr posud bratru vrah.

Rozvlniž už, noci tichá,
lidských pláčů veletok,
čas uchopí za stavidla
a, než slza v led vystydla,
v trhavý ji pustí skok. —

Až ty vlny přejdou všecky,
osvěží se luh i stráň,
a čím věčnost nádro zdobí,
z toho svorné lidstvo zrobí
vínek pro unylou skráň. —

Noc už prchá — u sítiny
racek hledí v lesní tmáň —
mezi kmeny už se šerí --
pták si čechrá zobem peří,
vznáší se a letí v pláň.

Proč jsi přišel divný ptáku
z jižních břehů v sever náš?
znáš ty moře zbojnou pěnu,
bouř když kvačí, na stěženu
vodní hlídku držíváš.

Mlčení tvé plné smutku
co chce věštit? příboj snad?
ach už tamo mlhy šedé
v kukli večernice vede
blíž a blíže odevšad.

V také bouři ploulo druhdy
srdce mé, jak hrdá loď;
přišly vlny, krev mi stydla,
osud velel u kormidla:
přítež slzí v jícen hoď!

Pyšné lodě bouře drtí,
nuž do člunku k veslu skoč,
v hračku tu bouř neopře se,
volně tebe jenom snese
u přístavu na úboč.

Zůstal jsem — loď pohlcena
děsnou moře kotlinou;
aj, proč v ruce tisknu hlavu?
věděl jsem, že do přístavu
člunky lehčej doplynou.

Dnes tak divně zpíváš, lese,
a přece tu píseň znám,
hovor, list co vede suchý,
nese mysl do předtuchy
i k pradávným hodinám.

Listí padá, lidstvo padá —
ach ty, lide můj, o věř,
by tě bouře neurvala,
při právu stůj jako skála,
štít a meč a šišák beř!

Budiž obrem velikánem,
a tvůj ukalený hrot,
odvaha buď s pevnou vůlí,
tím pak odhodlaně půli
hada rozkacených rot!

A vy, rytířové písni,
opásejte zvučnou brud',
každé zlovo svitni mečem,
a to pouto, které vlečem,
padni v prach a pluhem buď!

Žalovala střemcha v stráni:
Krásnou bývala jsem dřív,
zem když jaro k sobě zvala,
v květ jsem hlavu odívala
hrdým sosnám na odiv.

Mezi květy čarokrásný
vpletala jsem perlí skvost,
za rána i pozdním časem
zpívala jsem, nedbala jsem
na sousedek řevnivost.

Přes noc ale spěchal kolem
ztulačených větrů roj,
odnes květy, porval skráně,
a nevlídné hrubé dlaně
pobraly i řásný kraj.

Pokud list mne zdobí kyprý,
pěl o mojí kráse pták —
prch', co s rozcuchaným vlasem
žena jenom chudobná jsem —
ach, a s lidmi taky tak!

Zelíš, že ti jeseň krutá
spěchá v kadeř jíní plést?
nežel, vše se kolem mění,
ani kámen stálý není,
změna jenom stálá jest.

Čas po krásách letmo tihne,
jako po jelenu chrt;
v jara plnotěšném vání,
v bujném růží vykvétání
ukrývá se věčná smrt.

Či myslíš, že zápal vzletný
a nebeských citů roj
vede v život? — marné zdání,
každé ňader oddýchání
s životem je smrti boj.

H ztraceném vlasti jaru
hovoří mi dalný les,
o lvu, který slávy vzletem
dalekým se nesl světem
a vševládné žezlo nes. —

Dosti už té minulosti,
nevzpomůžte! věštcem buď,
nesyť vždy jen předků slávou,
ukaz na tu smečku dravou
neduhů, v čin srdce buď.

Chvála, ta jen pro uspání —
co uvádí k hanbě, zhaň!
přiuč chránit rodné prahy
a na krvelačné vrahy
meče bráti v tuhou dlaň!

Uzhuru peruti mých písní,
prechni chmuro nelibá,
radost žití v ňader hloubí
mně jak svlačec srdce vroubí,
lesa klín mne kolíbá.

Sladkým tonům do náručí
padá rytmus plných slov, —
Bůh ví, zda z těch písní slítne,
až mé vlasti ráno svitne,
jedna v pomník na můj rov?

IV.

Komu žitím ukovány
k srdci bědné tíže jsou,
do lesa jdi v také muce,
vřl soucitných milé ruce
z prachu výš tě povznesou.

A v šumání temných sosen,
harmonickým povzletem.
octne se pln božské síly
duch tvůj, jako anděl bílý,
v letu volně nad světem.

Zelený můj hostiteli,
chvilku spočinout mne nech,
mysl z ohně, který hoří
v prsou, nové zpěvy tvoří
měkké, jak tvůj stín a mech.

Chudý pěvec, máš on třeba
v světě míru na nejvíc,
uklání-li hlavu svoji,
pláče žalem slze dvojí:
rudé v srdce, bledé v líc.

Z těch slzí mu nese každá
žal zrozený ohněm střel,
jimiž osud krvelačný,
jako Perun krytý mračny,
schránku citu otevřel.

A přec jeho sny jak svlačec
ovínají hrad i chýš,
a kde dva se mají rádi,
těší je a čelo chladí
věnce besídkovou skrýš.

Zbýváť pěvci těchy málo
z rozkoší a zvuků těch,
zřídka lístek lauru spadne
na čelo, — nuž v síni ladné
spochinout mne aspoň nech.

Žel, můj lese, opadáváš,
jíním prokvétá ti vlas,
z kmenů všech i ratolestí
prchá zelené tvé štěstí
i růžový nádech kras.

Vraždychtivý od severu
pádí ostrých větrů šik,
trhá listí, mrazně zlotí, —
také vše jen půjčeno ti
v krátký jara okamžik.

Jako my, jsi přeubohý :
náhodou jsi k žití vstal,
náhodou jsi povypučel,
náhodou jsi měl snad účel,
náhodou jsi opadal.

Kostru časem vybělenou
ovinuje v houští mech —
srnka se tu uhostila
s ranou v boku, její síla
proudila se v žalný spěch.

Vrah ji stihnul, zasténala,
zavolala na svou mlád',
pohleděla na vše strany,
vlastní krev svou pila z rány,
kladla hlavu na kaprad'.

Ptáci s bohem zazpívali,
zavzdychal i šuměl les,
drobných srnčat chasa malá
žalostivě blekotala,
a háj pláč ten krajem nes'. —

Zlaté vlasti síla bujná
neznala tak šťastný den,
nehynula v ptactva zpěvu,
v zrady rozkaceném řevu
krev cedila na kámen.

Rozprchly se děti plaše,
v dálku hnál je hněv i strach.
a v tom zpěvném svatém háji
z ňader bratří bídy ssají,
rabem synu a pánem vrah.

České lesy, naše voje,
vy jste vlasti pých i stráž,
na cizácké zákeřníky
tužte svoje vzdorné šiky,
těla svá i sterou páž.

Sternásobnou tvořte znova
kolem ráje pevnou zeď, —
ty pak, volnosti tak žďána,
stoupej jasným sluncem rána,
a ty, právo, pluky veď.

Naše právo, nejchrabřejší
rytíři, buď Brunšvíkem,
každé zradě hlavu dolů,
a dík věčný z hnízda bolu
vzlétne zpěvným slavíkem.

Zem ustává v tvůrčím ruchu,
k novým dobám sbírá sil,
vše, co pocítila, zkvetlo, —
pozdní slzičku jen světlo
slunka líbá v rudý týl.

Co tu chce to kvítko pozdní?
bujný pažit dávno zžat!
Ach, chce ono s citem vřelým,
družkám dříve vypučelým,
s povzdechnutím pozdrav dát.

Tak i večerní má píseň
hledá rythmu zlatý svit,
chceť svým družkám dáti s bohem
a cit stejný v srdci mnohém
z dálky vřele pozdravít.

V mých nohou listí šumí,
vítr s větvice je strh',
a svou mrazně chladnou dlaní
v posmívavém šepotání
do lidské je stopy vrh'.

Každý lístek jedno srdce —
sterá přání k němu viň,
žití v bouřném hodokvasu
urve je, pak v stopu času
zahodí a zvolá: „Zhyň!“

Jiné doby ukryjou je
v chatku, pod nizoučký drn —
blažen, písni kdo muž' díti,
zda mu k hlavě sneslo žití
lavřín, růže — nebo trn. —

Smutno v háji, jako v síni
pozvolna vadnoucích těl,
každá jedle v dobu jarou
dívčinou, teď pannou starou,
ženich zpěvák uletěl.

A tak všude oklamání —
krátkéť jara prodlení —
sem tam lítá babí léto,
smutno, žalno doby této
v tichém panen modlení.

O mně s vámi smutno taky,
tajemnýť je osud náš —
do prsou co žitím vseto:
láska, radost, všecko spleto
v jemné nitě na rubáš.

Osnovou v něm pláč i vášeň,
outkem trápení i klam,
a uprostřed ňader tluku
v třesoucím se šine zvuku
člunek s pásmy sem a tam.

Aj, ty smutíš, šumný lese,
krůpějí tvých lesklý tok,
v soustrast celou bytost budí
a do očí mocí pudí
tisíc perel v jeden skok.

Rozvesel se, prchlé štěstí,
zázračný ten samolet,
zas se zrodí v jara svitě;
vždyť i v lidské ňadro skrytě
u hrobu se vrací zpět!

Různé jedle, paběřečky
nehynoucích lesa vnad,
stojíte zde v bouřné zlotě,
jako děti na sirotě
povrženy odevšad.

Temen vašich nedotknou se
ani křídla šedých vran,
a v severní dobu tuhou
nechráníte jedna druhou
jako v háji, se všech stran.

Nelituj nás, pěvče sdílný,
my přejeme každá zvlášť,
a co srdce ždá a tuší,
to v samotě nevyruší
houfný hluk a houfná zášť.

Tíše, tiše jedle mladá,
dnes si dumnou píseň nech,
ptáci do větví se křejte,
a vy, květy, nedýchejte
tisíce svých libých něh.

V duši mé je žalostivo,
mysl těká tam i sem,
nelze jíti ani státi,
je mi, jak bych oplakati
musel vše, co chová zem.

Prsa bolestně se ouží,
pozdní čas je, pozdní čas —
umru! — „Ne tak,“ šepce kvítí,
„slyš tam v obláčku se chvítí
drahé matky těšný hlas!“

Zase mrazy sněhosypké
kryjou jíním les i stráň,
viz ten javor konec lesa,
list mu žloutne, dolů klesá,
vzdychá, pláče, pohleď naň!

Zahleď se jen v ono listí,
nežel, zákonem je tak,
vzejde jaro v dol i hornu,
bude čilo na javoru,
sluch se potěší i zrak.

Jak s javoru žluté listí,
v jehož známky duch se včet',
musí z nitra bouř odnésti
drobné naděje a štěstí,
než mu činem vypučet.

Už ti, lese, utížily
sněhy vzdorovitou plec,
a pln hněvu, z chladné skrýše
v líc i kadeř tobě dýše
zhořbu divý jinovec.

Těžkou hlavu kloníš dolů,
na co myslíš, na svůj cíl?
Radost měl jsi, slze taky —
nuž' — co žije pod oblaky
ještě smrt má za podíl.

Nežel, hrstka odhodlání
od všech bolů svobodí,
a kdo v trápení i štěstí
stejně může šiji nésti,
ten i smrti vévodí.

Až do houštin temnošera
letí z dálky zvonů hlas,
poledne už, ticho všade,
a do ňader hloub se krade
netušená radost zas.

Napoj se, o srdce moje,
milých tonů souzvukem,
napoj se, a před svým skolem
hlahol jasným jitřním zvonem
písně v milou rodnou zem.

Krátký čas a pusto všecko,
všude mráz a všude led,
ach, jasaně osamělý,
už jsi jíním pokryt celý,
listopad tě na smrt ved’.

Krátká noc a větve suché
darmo zvedáš do nebes,
list je dole, hlava bílá,
smrt tě v náruč uchopila,
odkaz tvůj mi šepce les.

Mně jest, jak by zvadlým prstem
psal jsi mi to do utrob:
„Chladné krve krůpěj jedna
máj promění v kůru ledna
a besídku z růží v hrob.“

Kdoby řekl, temný lese,
že jsi také jaro měl,
že, když v nedostížné dali
z modra nebes hvězdy pláiy,
písněmi jsi zašuměl!

Hledívaly na tě s výše,
rozhovorů sladký svod
poslouchaly v zanícení,
ach, kde nyní tvého pěni
harmonický chorovod?

Všecko prchlo, zumíralo,
zákonem to světů všech,
které jako zrnka prsti
příroda má v pevné hrsti,
duže, k čemu pláč a vzdech?

Sosna lesa na pokraji,
volá přes proud v tichý dol:
„Pospěš, pěvče, mezi všemi
zelenými děvicemi
věrnou družku sobě vol!

Požaluj jí, potěší tě,
ztaje srdce tvého led,
sdílnou sestrou bude tobě,
a co rakev ještě v hrobě
obejme tě naposled!“

Pozdrav Bůh, má javořino,
tys má nejmilejší druž,
ještě zimy plášť tě skrývá,
avšak kolem, sestro snívá,
poletává jaro už.

A při sklonku tvého spánku
něhyplný sen ti vznik',
hle, už na dvoulistém stonku
nese tobě v bílém zvonku
jitřní píseň podsněžník.

A v svém ěadru zárod nový
zdobám nekonečných jar —
ách, pak krásy netušené
nad tebou se nebe sklene,
javořino, dobrý zdar!

Nyní jsem tě proved' kolem,
kras ti zjevil dost a dost,
přijdi, kdy se tobě zlíbí
pozděj vše, co ještě chybí,
milý může dostat host.

Bav se, nechtěj jinak míti,
co stanovil zákon můj,
potěš srdce, mysl, oči,
a jest-li v ně slza skočí,
zpívej, avšak nežaluj.

K čemu těžce zkrvácený
světu ukazovať prs,
řekni radš: Ne, krev to není
to v rozkošném uzardění
purpurových růží trs.

OBSAH.

I.

	Str.
V kypré, bájiplné skrýši	11
Jako poutník k svaté hoře	12
Velkonoce, z mrtvých vstání	13
Všesvěžící bouře jarní	14
Žhavé jarní zablesknutí	16
Svatyní je les, v ní svíce	17
Zachraň, lese, stěnou mlází	19
Máj. — Vše kolem obětuje	20
Les se modlí, ticho všecko	21
Už příroda rukou tvůrčí	23
Všude mír a všude ticho	24
Hle, to onen zázrak jarní	26
Dýše jaro z nader jihu	28
Slyšíš, srdce, švehol ptactva?	29
Jara pohled nejvroucnější	30

	Str.
Zpívá táhle v lesa krytu	31
Zase láska zazvučela	32
Kalino, kde tvoje síla	33
Jakou píseň přelahodnou	34
Lesní třešně v bñkovině	36
Sklonila noc hlavu svoji	37
Slyš, pěnice šedoperá	38
Shýbají se větve k zemi	39
Žežulice kuká v houšti	40
Už se jaro k smrti chystá	41

II.

Posvátné jsou ony chvíle	45
Divné zkázky v šelestění	46
Lesy naše zpěvorodné	48
Plny svěžesti jsou lesy	50
V trojvětviici hnízdo drozdí	52
Soumrak kryje pláň i stráně	53
Převyšuje kvítí trávu	54
V krásy rozechvěných vlnách	55
Zrodí se v tiché letní noci	57
V přelahodném jihu vání	58
Bujným žitem cesta k lesu	59
Se skřivánkem v závod letí	60
Z houštin trávy rozbujněné	62
Tisíc květů jedonosných	63
Les í pažit překypují	64
Letní večer zlatou rukou	65
Z měsíčního obejmutí	66
Ještě nebe kryto mraky	67

	Str.
Spadla krása pestrých květů	68
V každé trávě chví se rosa	70
Už se ptáče k spánku chystá	71
Pod kamenem pramen prýští	72
Šeptej, hájí do unavy	73

III.

U lesa temné zelenosti	77
Skonejší mne, svěží lese	78
Nuže, pěvče, pohov duši	79
Z rudých oblak na západě	80
Mladý les svou hlavu koupá	81
Uhoštěný v skřejší lesní	82
Vzhůru, vzhůru, letní noci	84
Rozvinul se list a zvadnul	86
Družný ptáčku, s sebou vezmi	88
U velikém lesa dómu	89
Žlutne stromu listí v lese	91
Lesem nocí temnočirou	93
Žluté listí leží kolem	94
Cháskou starostí a smutků	95
Tichá noci, temné moře	96
Noc už prchá — u sítiny	98
Dnes tak divně zpíváš, lese, ...	100
Žalovala střemcha v stráni:	102
Želíš, že mně jeseň krutá	101
O ztraceném vlasti jaru	105
Vzhůru peruti mých písni	106

IV.

Komu žitím ukovány	109
Zelený můj hostiteli, ...	110
Žel, můj lese, opadávaš, ...	112
Kostru časem vybělenou	113
České lesy naše voje	115
Zem ustává v tvářčím ruchu	116
U mých nohou listí šumí	117
Smutno v háji, jako v síni	118
Aj, ty smutíš, šumný lese	120
Různé jedle, pahorečky	121
Tiše, tiše, jedle mladá	122
Zase mrazy sněhosypké	123
Už ti, lese, utížily	124
Až do houštin temnošera	125
Krátký čas a pusto všecko	126
Kdoby řekl, temný lese	127
Sosna lesa na pokraji	128
Pozdrav Bůh, má javořino	129
Nyní jsem tě proved' kolem	130

OPRAVY.

Smysl rušící chyby jsou :

Str. 21.	řádek 3.	místo zniká	stůj	<i>vzniká.</i>
„ 26.	„ 14.	„ skvetla	„	<i>skvetlá.</i>
„ 26.	„ 15.	„ vlkých	„	<i>vlhkých.</i>
„ 86.	„ 11.	„ noci	„	<i>nočí.</i>
„ 87.	„ 1.	„ Nebyl jsem tu smrtí řáže,	stůj	<i>Nebyl jsem, tu smrtí říče.</i>
„ 89.	„ 8.	„ bratrem	stůj	<i>bratem.</i>
„ 94.	„ 8.	„ chrání-liž	„	<i>chrání-li.</i>
96.	2.	„ báje věštných	stůj	<i>bájevěštných.</i>

P B 2.5 3

Decidified using the Bookkeeper process.
Neutralizing agent: Magnesium Oxide
Treatment Date: Feb. 2007

Preservation Technologies

A WORLD LEADER IN PAPER PRESERVATION

111 Thomson Park Drive
Cranberry Township, PA 16066
(724) 779-2111

DOBBS BROS.
LIBRARY BINDING

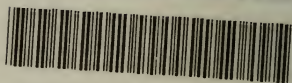
MAY 70
ST. AUGUSTINE

FLA.

32084

LIBRARY OF CONGRESS

00023824139

